

профілактичні заходи. Загальне лікування включало комплексний вітамінно-мінеральний препарат, до складу якого входять кальцій та основні есенціальні мікроелементи, на тлі йодотерапії. Стан стоматологічного здоров'я дітей усіх груп на момент початку спостереження визначили за допомогою індексів карієсу зубів та стану гігієни ротової порожнини у дітей. Параклінічними методами визначили в слині вміст загального та іонізованого кальцію, фосфат-іонів та активність лужної фосфатази (ЛФ). Також, проводили аналіз сечі на вміст йоду. Для оцінки елементного забезпечення організму дитини атомно-абсорбційним методом визначався рівень таких біоелементів як Fe, Cu, Zn та Cd у видалених під час фізіологічної зміни зубів.

За результатами дослідження, стан стоматологічного здоров'я дітей усіх груп на момент початку спостереження свідчив про високу інтенсивність каріозного процесу, що проявлялася однаковою мірою в основних групах та групах порівняння. На момент закінчення першого курсу лікувально-профілактичних заходів, найсуттєвіше змінювалася активність ферменту ЛФ, яка різко зростала в дітей основної групи – на 35,26 %. У групі порівняння подібних змін не встановлено.

Позитивні процеси спостерігалися і в показниках рівня Са та його фракцій у ротовій рідині дітей. Змінювалося співвідношення зв'язаний/вільний Са на користь останнього. Так, у пацієнтів до лікування співвідношення становило 54,84 %/45,16 %, а після проведених маніпуляцій – 40,69 %/59,31 %. Ці зміни, безумовно, мали сприятливий вплив на перебіг місцевих процесів ремінералізації. Підтвердженням відновлення нормального рівня процесів ремінералізації та збільшення карієсрезистентності емалі зубів у дітей основної групи було зниження значення ТЕР-тесту на 1,5 рази навідну від групи порівняння. Таким чином, проведений нами курс лікувально-профілактичних заходів щодо карієсу зубів у дітей, які мешкають у йододефіцитному регіоні, сприяв суттєвим поліпшенням стану мінералізуючого потенціалу ротової рідини в дітей. Зокрема, нормалізації активності ЛФ і, як наслідок, зростанню рівня фосфат-іонів; підвищенню морфо-функціональної стійкості емалі, пов'язаного зі збільшенням основних компонентів гідроксиапатитів – Са і фосфору та, можливо, відновленням достатнього надходження есенціальних мікроелементів.

Вищеописані зміни свідчать про поліпшення ситуації в системі місцевого мінерального обміну, які характеризуються переважанням процесів ремінералізації, що, безумовно, повинно знайти своє відображення в стані твердих тканин зубів у дітей із часом.

Дмитренко Р.Р. Перебийніс П.П.
ВПЛИВ ФУНКЦІЇ ЕПІФИЗА НА ПРО- І АНТИОКСИДАНТНУ СИСТЕМИ У ТКАНИНАХ ЯСЕН
СТАТЕВОНЕЗРІЛИХ САМЦІВ ЩУРІВ

Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицьової хірургії
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»

У великому масиві експериментальних і клінічних досліджень наводяться показники стану тканин ясен у здорових людей чи інтактних тварин тільки як контрольні величини для порівняння з даними, отриманими у випадках патології клінічної чи штучно створеної в експерименті. Комплексних досліджень статевих і вікових особливостей тканин ясен у здорових тварин та за умов гіпобаричної гіпоксії і різного функціонального стану епіфіза мозку нами не виявлено, що й зумовило дане дослідження.

Метою даного дослідження було з'ясувати вплив пригнічення ("фізіологічна" епіфізектомія, шляхом постійного освітлення тварини) та підвищення (тривале утримання тварин в умовах постійної темряви) функції епіфіза на функціональний стан тканин ясен.

Дослідження проведено на 26 білих лабораторних безпородних щурах-самцях статевонезрілого віку. Зміну активності пінеальної залози моделювали впродовж 14 діб шляхом утримання тварин за умов трьох режимів освітлення: природного освітлення - інтактні щурі постійного цілодобового освітлення інтенсивністю 500 лк (стан "фізіологічна" пінеалектомія), постійної цілодобової повної темряви (стан підвищеної функціональної активності пінеальної залози).

У статевозрілих самців під дією переривчастої гіпобаричної гіпоксії вміст окисно-модифікованих білків як основного, так і нейтрального характеру в тканинах ясен був вищим порівняно з інтактними тваринами (на 26,8 %, 30,0 % відповідно) (табл. 1). Ще більш негативно вплинула на вміст ОМБ у тканинах ясен поєднана дія гіпоксії і постійного освітлення («фізіологічна» пінеалектомія): вміст ОМБ нейтрального характеру підвищився у 2,2 рази, основного – в 1,95 рази, порівняно з інтактними тваринами. За умови поєднаної дії тривалої темряви і гіпоксії ефект гіпоксії був дещо слабшим: вміст ОМБ у тканинах ясен як нейтрального, так і основного характеру був тільки в 1,5 рази вищим порівняно з інтактними тваринами. Таким чином, спроможність тканин ясен протистояти зовнішньому пошкоджувальному фактору гіпоксії залежить від функціонального стану епіфіза мозку, продукції його гормону мелатоніну.

Зміна функції епіфіза статевонезрілих самців щурів шляхом утримання тварин в умовах тривалого освітлення ("фізіологічна" епіфізектомія) або темноти (стимуляція продукції мелатоніну) суттєво позначається на процесах вільнорадикального окиснення ліпідів і білків у тканинах ясен і плазмі крові. В інтактних тварин перебіг вільнорадикальних реакцій у тканинах ясен менш виражений і краще контролюється, ніж на рівні організму і, відповідно, функціонування антиоксидантного захисту в яснах ефективніша, ніж в організмі в цілому.